
Válaszlevél a Román Kormány alárendeltségében működő Nemzeti Kisebbségkutató Intézet vezetőjének, dr. Horváth Istvánnak

2012. 2. 29.

A bihari „Da poftiți! - Igen, tessék!” kezdeményezés kapcsán közölt nyílt levelét először olvasva - túl a sajátos, egyetemi oktatótól szokatlan stíluson - nehéz volt eldönteni, hogy a partiumi magyar viszonyokban való tájékozatlansága, vagy a ferdítés és összemosás szándéka sarkalták-e írásra.

Nos, a tisztánlátás végett fontos leszögezni, hogy két egymástól független kezdeményezésről beszélünk. Az egyik, amit a múlt év augusztusában indítottak útjára civilek a Kolozsvári Magyar Napok keretében „Igen, tessék! - Da, poftiți!” mottóval. Ezt többek között az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács kolozsvári szervezete is teljes mellszélességgel támogatta és támogatja. A másikat - rátelepedve a civil kezdeményezésre - a Bihar Megyei Tanács a megyei RMDSZ irányításával hirdette meg. A kolozsvári kezdeményezés főként a versenyszféra kereskedelmi és szolgáltató ágazatainak nyelvi jogi hiányosságainak pótlását célozta, míg a bihari RMDSZ kezdeményezése már elsősorban a hivatali nyelvhasználatra vonatkozik. A különbség ég és föld. A civil kezdeményezés hiánypótló módon az állampolgári jogérvényesítés korlátait feszegeti, míg a bihari RMDSZ-é egyszerű kampányfogás annak elfedésére, hogy képtelenek a helyi közigazgatáson belüli magyar nyelvhasználat legalapvetőbb, törvények szavatolta jogainak érvényesítésére. Ha „kisebbségkutatóként” mégsem volna róla tudomása, elmondanánk, Bihar megyében még a mintegy két tucat RMDSZ-es vezetésű önkormányzatban is csak korlátozottan érvényesülnek nyelvhasználati jogaink. Nem is beszélve a koalícióban vezetett Megyei Tanácsról, ahol egyáltalán nincsenek magyar nyelvű formanyomtatványok, a közérdekű dokumentumok egynyelvűek, a közgyűlési határozatokat nem fordítják le, az alárendelt intézmények többsége is teljes egészében egynyelvű, és így tovább. Addig, amíg a kolozsvári mozgalom jelmondata „Igen, tessék! - Da, poftiți!”, a bihariak, hogy a román partnerek érzékenysége véletlenül se sérüljön, a magyar szöveget téve másodiknak, „Da, poftiți! - Igen, tessék!” néven indították programjukat, sőt, külön logót is terveztek. Ezek a különbségek még egy kutatónak is könnyedén feltűnhetnek. Jellemző, hogy amíg a román fél felé főként turisztikai kezdeményezésként tálták programjukat, addig nekünk magyaroknak a nyelvhasználati, kisebbségjogi oldalát igyekeztek kidomborítani. A bihari érdekképviselői impotencia beszédes jele, hogy az anyagi háttérrel is csak külső források bevonásával, a magyar-román határon átnyúló pályázatként tudták megoldani. Így jutott az eredetileg a magyar nyelv használatának bátorítására született kolozsvári kezdeményezés a határ menti magyarországi önkormányzatokban biztosítandó román nyelvhasználatig. Ezek tények!

Megismételjük, tehát: felelőtlennek, szégyenletesnek és károsnak tartjuk, hogy amit a román állam 90 éven át nem tudott elérni, azt a bihari RMDSZ kezdeményezése megoldja, jelesül, hogy a román közigazgatási nyelv átlépi a trianoni határt. Nem mindennapi teljesítmény. Mint ahogyan az sem, hogy bár a fentieket kellőképpen érthetően mondtuk el, Ön valamilyen oknál fogva szükségét érezte a két egymástól teljes mértékben különböző ügyet összemosni. Értetlenül állunk, már csak azért is, mert Öntől, mint civiltől, függetlennek gondolt kutatótól, mint a kezdeményezés egyik ötletgazdájától vártuk volna, hogy elsőként fejezze ki nemtetszését az ellen, hogy egy hasznos helyi

kezdeményezést a politikum teljesen kifordít, és kampányeszközzé süllyeszt. Értetlenül állunk látszólagos tájékozatlansága előtt is, hiszen Ön az utóbbi időben, igaz a helyi RMDSZ ügyvezető elnökének meghívására, de több előadást is tartott Nagyváradon, és igen jó viszonyt tartanak fenn. Ami viszont nálunk is „spontán pupillatágulást” okozott, az a balliberális köröktől már megszokott stílus. Esélyes, hogy „kisebbségkutatóként”, az elmélet hűvös, szenttelen embereként érintetlenül hagyja, hogy az elmúlt két évtizedben több mint 400 ezer fővel fogyó közösségünk élet-halál harcot folytat megmaradásáért, hogy közösségi jogainkat az Ön munkáltatója, a Román Kormány nap mint nap veszi semmibe, de számunkra a megmaradás nem „vitézkötésesen, díszmagyarosan hangzatos filozófia”. Zárásként pedig, jó ha tudja, hogy a kárpát-medencei magyarság megmaradásának fundamentumát – ahogyan igen képesen megfogalmazta – az „őshonosság féltéglái” alkotják, és nem a nemzetköziség cizellált cinizmusszövegének pókfonalai tartják fenn.

Nagyvárad, 2012. február 28.

Az Erdélyi Magyar Néppárt Bihar Megyei Szervezete